

Seçt. III. De diuisione entis rationis in negationem, &c. 717

tur. Sed est considerandum, perfectam cognitionem negationis non consistere in hoc quod ipsa directe & per modum entis repræsentetur, sed in hoc quod cognoscendo clarissime entia positiua, in eis cognoscatur vnum non esse aliud, vel non habere aliud, seu hoc non esse vnum illi absque alia directa repræsentatione ipsius negationis vel priuationis. Et hoc modo perfectissime cognoscit Deus negationes ipsas, non quidem sine positiua actu & iudicio, quo Deus intuendo duas res, simplicissime simul intuetur vnam non esse aliam, & non esse coniunctam alteri, aut etiã non posse illi vniri: sed quia præter hunc actum Deus non habet aliũ rōne distinctum quo apprehendat ipsam negationem per modum entis positiui: hic. n. conceptus neque Deo est necessarius, neque ad perfectionem spectat. Quod autem Deus dicitur cognoscere ea quæ non sunt, tanquam ea quæ sunt, nõ idẽd est quia ad cognoscenda ea quæ non sunt, seu negationes entium, necesse sit, Deũ cognoscere negationẽ per modũ entis positiui, sed quia tã clarẽ & distinctẽ cognoscit ea quæ nõ sunt, sicut ea quæ sunt, cognoscendo & iudicando de vnoquoque id quod est vel non est. Et præterea quia Deus non accipit cognitionem a rebus, neque vt eas cognoscat, pendet ex existentia illarum, sed æquẽ cognoscit possibilia, sicut existentia, & futura sicut præsentia, vnumquodque tamen ita cognoscendo esse sicut est, vel nõ esse sicut non est.

XXIII.
Vltima sententia probatur.

Deus perfecte cognoscit entia rationis.

Hæc posterior sententia vera mihi videtur, & maxime consentanea diuine perfectioni. Solum addendum occurrit, quãquã Deus perse, & immediatẽ non intelligat formando entia rationis, nihilominus tamen perfectissime cognoscere ipsa entia rationis, & ea ratione dici posse huiusmodi entia habere aliquod esse ex vi diuinæ cognitionis. Quia esse eorũ est esse obiectiue in intellectu: si autem à Deo cognoscuntur, sunt obiectiue in intellectu diuino: ergo habent esse sibi proportionatũ ex vi diuinæ intellectiõis. Quod autem hæc entia perfecte cognoscatur à Deo, dubitari non potest ob rōnes priori loco positas, quæ hoc saltem probant, & non aliud. Declarariq; potest, quia Deus comprehendit oēs actiones humanæ imaginationis vel rationis: ergo comprehendit oēs fictionses formales (vt ita dicã) quæ in his potentijs esse possunt: ergo etiam cognoscit fictionses obiectiuas quæ illis actibus mētis correspondent (seu obiectiui tunc atq; ita cognoscit omnia entia rationis quæ per operationes harum potètiarum quouis modo in surgere possunt.

XXIII.

Dicere tamẽ potest aliquis, licet Deus ita cognoscat entia rationis, id non satis esse vt illa dicantur actu esse eo modo quo esse possunt, sed solum vt dicantur esse possibilia, vel potius imaginabilia, seu fingibilia per humanam mētem. Respondetur non esse contendendum si alicui hic modus loquendi magis placeat, nam erit contentio de nomine, potius quàm de re: & talis loquendi modus non est improbabilis, nam cùm hæc entia tantum sint ficta, tunc proprio & peculiari modo dicuntur actu esse qn actu finguntur: non finguntur autẽ per intellectum diuinũ, sed cognoscuntur vt fingibilia per humanũ intellectũ, & sub ea ratione merito dici possunt non-

A dum actu esse. Quãquam si latius loquamur de quolibet esse obiectiuo illorum, sicut actu cognoscuntur per intellectum diuinum, ita etiam dici possunt actu esse.

Ex his autem quæ diximus de intellectu diuino & humano, ferendum est iudicium de intellectu angelico, vel de quocunque creato, perfectio & superiori modo intelligente, vt est intellectus videtis Deum vt sic. Nam quatenus perfecte cognoscunt res prout in se sunt, vel in seipsis, non formant entia rationis. Intellectus vero angelicus, si quæ fortasse intelligit imperfecto modo, & per alias species aut conceptus, potest aliqua entia rationis formare, vt cognoscendo Deum naturali cognitione, potest illũ cognoscere per aliquam habitudinem ad creaturas, & distinctionem rationis in illo formare. Sed huius rei rationem & expositionem Theologis remittimus, quia supponit perfectam intelligentiam quia modum cognoscendi angelorum.

XXV.
Angelus, et beatus an formant entia rationis.

B

SECTIO III.

An recte diuidatur ens rationis in negationem, priuationem, & relationem.

Diuisio hæc satis vulgaris est: habetq; fundamentum in Aristotele 4. Metaph. in princip. vbi negationes & priuationes ponit inter entia, cùm tamen reuera non entia sint: vnde solũ potuit ea sic numerare, quia entia rationis sunt. Atque ita postea lib. 5. cap. 7. declarat, esse talium entium solum esse secundum prædicationem veram, atque adeo per intellectum, atque eodem libro cap. 15. insinuat relationes rationis. Sumitur etiam illa diuisio ex Diuo Thoma, questio. 21. De Verit. articulo primo, & in 1. distinct. secunda, questio prima, articulo tertio, & distinct. 19. questio 1. arti. 1. & omnes recentiores eadem partitione vtuntur.

1. Aristo.

D. Thoma.

Difficultates circa diuisionem positam.

Habet tamen nonnullam difficultatem, tũ in sufficientia, tum etiam in distinctiõne horum membrorũ sub hmoi diuisiõ. Et de priori quidẽ parte dicemus sec. seq. Quoad alteram verò partem rō dubitandi breuiter esse potest, quia negationes & priuationes immerito numerari videtur inter entia rōis, quia non sunt aliquid mēte cõsistẽs, sed verẽ rebus ipsis conueniunt, nã in re ipsa aer est tenebrosus, & carẽs lumine, & hõ est non albus si sit niger. Quod si hæc dicantur esse entia rōis quatenus per modũ entis finguntur, hoc mō omnia entia rationis erũt negationes quedam, quia omnia sunt non entia realia & vera, & hæc negationẽ intrinsecẽ includunt. Aliunde etiam non apparet cur negatio, & priuatio vt diuersa entia rōis numerentur, quia si considerentur formaliter, & quoad carentia seu fictionẽ entitatũ, nõ hñt diuersitatem: q autẽ differant ex habitudine seu connotatione subiecti aut potentia receptiua, sub ea considerationẽ nõ differunt in aliqua entitate

11.